

קדושים (262)

העיניים בסלחנות מרובה, הרי זה עצוב עבור כל הנוגעים בדבר.
ספר "ומתוק האור"

"הוֹכַחַת תּוֹכִיחַ אֶת עַמִּיתָךְ, וּמַמְיֵלָא יִרְגִישׁ בַּעַל הַעֲבִירָה וַיִּשׁוּב

הוֹכַחַת תּוֹכִיחַ אֶת עַמִּיתָךְ וְלֹא תִשָּׂא עֲלֵיו חֲטָא (י"ט.ז)
פירוש, כשתוכיח את האדם, אל תוכיח אותו לנוכח, פן יתבייש, אלא תוכיח אדם אחר שהוא נקי וצדיק מן העבירה ההוא, וכאשר תוכיח אדם אחר בפניו, אז ירגיש אותו האדם שאתה רוצה להוכיח, שהוא בעל העבירה בעצם, נמצא שאינו מתבייש בתוכחתך. ופירוש הפסוק כך הוא: 'הוֹכַחַת', כשאתה רותה להוכיח אדם מן העבירה, כן תעשה: "תּוֹכִיחַ אֶת עַמִּיתָךְ" בתורה ובמעשים טובים כמותך, אדם כשר כמותך, והאדם הצריך לתוכחה ירגיש בעצמו, ובזה "וְלֹא תִשָּׂא עֲלֵיו חֲטָא", שלא יתבייש בעל עבירה בתוכחה זו.

ספר "עלים לתרופה"

מִפְּנֵי שִׂיבָה תִּקְוִים וְהִדְרָת פְּנֵי זָקֵן (י"ט. לב)
העוסק בתורה בלילה, שכינה כנגדו (איכה ב. יט) "קומי רוני בלילה" (תמיד לב)

יש להקשות: הלא אמרו חז"ל (ברכות ו.): שכל מי שעוסק בתורה השכינה עמו, א"כ מה מעלה יש להעוסק בלילה. יש לומר: יש שתי בחינות בהשראת השכינה עם האדם, יש בחינה שהשכינה הולכת לפניו, אבל יש בחינה עוד יותר גבוהה שהשכינה כנגדו, ממש פנים בפנים, וזה המעלה היא רק כשעוסק בתורה בלילה שאז השכינה 'כנגדו' ממש וכלשון הגמרא. אבל כל זה דווקא כשהוא משכים ללמוד בעוד בימי הבחורות, אבל אם התחיל לקום בימי הזקנה, שממילא שוב אין יכול לישון וכמו שנאמר (קהלת יב. ד) "ויקום לקול הצפור", שאפילו קול צפור מעורר את הזקן משנתו (רש"י). שוב אין לו את המעלה שיהיה השראת השכינה כנגדו ממש. והנה ידוע מה שאמרו חז"ל: דבשעת מתן תורה נגלה הקב"ה כזקן, וכן הוא תמיד בשעת עסק התורה. ודבר זה רמוז בפסוק "מִפְּנֵי שִׂיבָה תִּקְוִים", היינו שאם תקום משנתך כדי לעסוק בתורה "מִפְּנֵי שִׂיבָה", היינו לפני שתגיע לגיל שיבה בעודך צעיר אז תזכה "וְהִדְרָת פְּנֵי זָקֵן", שאז הבחינה הגבוהה שהשכינה תהיה כנגדו ממש, פנים בפנים, כמו שנגלה הקב"ה בשעת מתן תורה.

ספר "להתעדן באהבתך"

וְשָׂמְתִי אֲנִי אֶת פְּנֵי בְּאִישׁ נְהוּא וּבְכַמְשָׁפְחָתוֹ (כ.ה)
ברש"י: אמר רבי שמעון, וכי משפחה מה חטאה? ללמדך שאין לך משפחה שיש בה מוכס, שאין כולם מוכסין, שכולם מחפין עליו. ולכאורה קשה, מדוע

דָּבַר אֵל כָּל עַצְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתְּ אֲלֵהֶם קְדוּשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם (י"ט.ב.)

וברש"י: מלמד שנאמרה פרשה זו בהקהל מפני שרוב גופי תורה תלוין בו. התורה צייתה לכלל ישראל שיהיו קדושים, ציווי שעל פניו נראה שאי אפשר לקיימו. וצריך לומר שלכן נאמרה פרשה זו בהקהל, דהיינו, במצב של אהבה אחוה וריעות, כשכל אחד מבטל את עצמו לכלל. כאשר יש חיבור בין כולם, קטן כגדול, יסייעו ביד כל הרוצה בכך להגיע לדרגה של קדושה. וכתוב (להלן כב, לב): "ונקדשתי בתוך בני ישראל", והיות והתורה היא נצחית, הרי שזה מורה שבכל דור יכולים להגיע לדרגה של "קדושים תהיו", ועל ידי שהיחיד מבטל עצמו למען הכלל.

ספר "לקוט מאיר לרעהו"

לרצונכם, לצורך עצמכם

וְכִי תִזְבְּחוּ זֶבַח שְׁלָמִים לַה' לְרִצְוֹנְכֶם תִּזְבְּחוּהוּ (י"ט.ה)
דרשו חז"ל (מנחות קי.): לא אמרתי אליכם: זבחו כדי שתאמר אעשה רצונו ויעשה רצוני, לא לרצוני אתם זובחים אלא לרצונכם אתם זובחים, שנאמר: "לְרִצְוֹנְכֶם תִּזְבְּחוּהוּ", את הקרבנות הינכם מקרבים "לְרִצְוֹנְכֶם", לצורך עצמכם, שתהא בכך כפרה עליכם. מעתה אומר ה"צדקת הצדיק", הרי תפילה במקום קרבן היא, ואם כך, אל לו לאדם להתפלל כי הוא חייב להתפלל, אלא כי הוא רוצה, לרצונכם! לחשוב בכל עת: מתי אוכל להתפלל, מתי אזכה לדבר עם בורא עולם. כך אמרו חז"ל **במדרש שוחר טוב**: כשאתה עומד להתפלל, יהא ליבך שמח עליך, שאתה עובד אלוקים שאין כמוהו בעולם.

ספר "יחי ראובן"

תפקידם של העינים

לֹא תִלָּךְ רַגְלֵךְ רַבִּי לְפַעֲמֵיךָ לֹא תַעֲמֵד עַל דָּם רַעַף (י"ט. טז)
לימוד גדול מלמדנו בעל ה"קהילות יעקב" על ההנהגה הראויה בעיני בני אדם לחברו. שלמה המלך אומר: "עיניך לנוכח יביטו ועפעפיך יישיר נגדך" (משלי ד. כה). הקב"ה ברא לאדם עיניים ועפעפיים. העיניים נתנו לראיה, והעפעפיים, כדי לכסות על העיניים להגביל את ראייתן. מדוע ברא הקב"ה עיניים וגם עפעפיים, שתפקידיהם סותרים מעט זה את זה? אלא: בכל מה שנוגע לרוחניות שלך ושל בני ביתך, פקח עיניך היטב והשגח על מעשיך, כדי שתוכל לתקן את הנחוץ. אך כשמסתכל אתה על השני, השתמש בעפעפיים כדי לכסות את העיניים, אל תחטט במה שנוגע לזולת. כאשר אנשים הופכים את היוצרות לצורך ביקורת על הזולת פוקחים הם את עיניהם, וכלפי עצמם עוצמים הם את

(בפסוק ג') נאמר עונש על החוטא בלבד "ואני אתן את פני באיש ההוא וכו'", ורק לאחר מכך (פסוק ה) נאמר כי אף משפחתו נענשים? ונראה לומר, כי בתחילה דנים לכף זכות, אולי הוא חטא לבדו, ואין למשפחתו שייכות לכך, אולם "אם העלם יעלימו עם הארץ את עיניהם מן האיש ההוא" (פסוק ד), אם ראשי הקהל אינם מענישים אותו כדינו, אזי כנראה יש במשפחתו אנשים שדואגים לכך, ופועלים בדרכים שונים למנוע את עונשו. על כן מסתבר שגם משפחתו חוטאים, ולכן "וְשִׁמְתִי אֲנִי אֶת פְּנֵי בְּאִישׁ הַהוּא וּבְמִשְׁפַּחְתּוֹ", ואף הם יבואו על עונשם. ספר "שיח קדושים"

וְהַבְדִּילְתֶּם בֵּין הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה לַטְּמֵאָה וּבֵין הָעוֹף הַטְּמֵא לַטְּהוֹר (כ. כה)

יש לדייק, מפני מה אצל בהמה נאמר "בין הבהמה הטהורה לטמאה" הקדים הכתוב 'טהורה' ל'טמאה', ואילו בעוף נאמר: "ובין העוף הטמא לטהור" הקדים הכתוב 'טמא' ל'טהור'? יש לומר: כתוב במסכת (חולין סג.): תניא רבי אומר: גלוי לפני מי שאמר והיה העולם שבהמה טמאה מרובה מן הטהורות, לפיכך מנה הכתוב בטהורה, גלוי לפני מי שאמר והיה העולם שעופות טהורין מרובין על הטמאין, לפיכך מנה הכתוב בטמאין. מאי קמ"ל? כדרב הונא אמר רב.... משום ר' מאיר: לעולם ישנה אדם לתלמידו דרך קצרה. וזהו ביאור הכתוב: "וְהַבְדִּילְתֶּם בֵּין הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה", אשר ממנה תדעו הבדלה לטמאים, ואילו אצל העוף להיפך, "ובין העוף הטמא לטהור", מן הטמא תדע את הטהור. ולפי שבבהמה פירט הכתוב טהורים ואילו אצל העוף פירט את הטמאים, מכללם תדע להבדיל את השאר.

רב רובין זצ"ל בספרו "שניים מקרא"

כשישראל לא עושים קידוש, הגויים עושים הבדלה והיייתם לי קדשים.... וְאֶבְדַּל אֶתְכֶם מִן הָעַמִּים לְהִיֹּת לִי (כ. כו)

מרגלא בפומיה של הגאון רבי חיים מוואלאז'ין זצ"ל: כשישראל לא עושים קידוש ולא מקדשים עצמם בתורה ומצוות, אלא רוצים להתקרב לגויים, אז הגויים עושים הבדלה וגוברת שנאתם לישראל. על דרך זה ביאר הבית הלוי זצ"ל (פרשת שמות) את דברי המד"ר (א.ז.): לריח שמניך טובים, מה שמן אינו מתערב עם שאר משקין, כך ישראל אין מתערבין עם האומות. הקב"ה נתן תורה ומצוות לישראל שיהיו מובדלין מהגויים וכדכתיב "וְאֶבְדַּל אֶתְכֶם מִן הָעַמִּים", וכשישראל מתקרבין ומנסים להדמות לגויים אז הקב"ה שומר על המרחק וההבדלה ע"י שמחדש שנאה בליבם, וכל זה הוא לטובתם של ישראל שלא יתערבו ביניהם.

ספר "לתתח"

עליון"

הלכה: ספירת העומר: הפסק בין הברכה לספירה
בין הברכה לספירה אסור להפסיק: לא בדיבור, אפילו במלה אחת, ואפילו בענייני אמן על ברכת ספירת העומר ששומע מאחר, ולא בשהייה בשתיקה, יותר מכדי 'אמירת שלום עליך רבי'. וכן לא יפסיק בדיבור בתוך הספירה. הפסיק בדיבור שלא לצורך הספירה, לאחר הברכה לפני שספר ימים, חוזר ומברך, אבל אם כבר ספר ימים והפסיק לפני שספר את השבועות אינו חוזר ומברך. הפסיק בשהייה, אם לא הסיח דעתו אינו חוזר ומברך. אף מי שצריך לספור בלא ברכה, אם עבר ובירך ראוי לו להזהר שלא להפסיק בין הברכה לספירה.

ספר "ספירת העומר"

פתגם: אין דבר שמקיים אהבת רעים, יותר מהכרת הטוב

ספר "שמחלה"

תקירת: מעשר

המכניס תבואתו במוץ שלה פטור ממעשר, משום שראה את פני הבית בפטור ולא חל אז החיוב, לא יחול לעולם, או שכיון שהיה במוץ לא נחשב ראיית פני הבית, משום שמכוסה במוץ. (אפיקי יום ח"ב כט)

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: פסוק מפורש

עם הארץ שהתפאר תמיד בבקיאותו ובידענותו הרבה בתורה, נשאל פעם לפשר המנהג המקובל, להביא מת לקבורה ביום פטירתו. עיין אותו למדן בסידור תפילה, יגע ומצא: הרי פסוק מפורש הוא בתפילת שחרית: תצא רוחו ישוב לאדמתו ביום ההוא.

ספר "חד וחלק" חלק ב' (דף סז)

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, אברהם בן רבקה, מאיר בן גבי זווירה, אליהו בן תמר, ראובן בן איזא, ששא בנימין בין קארין מרים, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, שמחה ג'וזת בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, רבקה בת ליוה, רישירד שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, יעל רייזל בת מרטיין היימה שמחה. זיווג הגון לאלודי רחל מלכה בת חשמה, הצלחה לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'ייזל לאוני. לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מזל פורטונה. שמחה בת קמיר. מיכאל צ'רלי בן ג'ולייט אסתר

